Langkah-langkah Perbankan Pada Tahun 2003

Langkah-langkah perbankan yang dilaksanakan pada tahun 2003 memberi keutamaan kepada peningkatan kecekapan, daya saing dan keutuhan sektor kewangan. Beberapa inisiatif juga diambil oleh Bank Negara Malaysia bagi meningkatkan akses pembiayaan perniagaan terutamanya kepada perusahaan kecil dan sederhana (PKS). Persiapan keinstitusian juga diperkenalkan bagi meningkatkan kesedaran dan mengukuhkan perlindungan pengguna.

Langkah-langkah Meningkatkan Keteguhan dan Kekukuhan

Garis Panduan Penubuhan Jawatankuasa-jawatankuasa Lembaga, Kelayakan Minimum dan Keperluan Latihan bagi Pengarah serta Definisi dan Tanggungjawab Pengarah Bebas
Garis Panduan tersebut dikeluarkan pada bulan Mei 2003 selaras dengan usaha berterusan Bank Negara Malaysia untuk meningkatkan tahap urus tadbir korporat institusi berlesen. Antara lain, Garis Panduan tersebut meliputi aspek-aspek berikut:

- Keperluan untuk menubuhkan jawatankuasa-jawatankuasa lembaga yang merangkumi jawatankuasa pencalonan, jawatankuasa ganjaran dan jawatankuasa pengurusan risiko serta terma-terma rujukan bagi setiap jawatankuasa berkenaan. Objektif utama jawatankuasa-jawatankuasa tersebut adalah seperti berikut:
  Jawatankuasa Pencalonan
  Bertanggungjawab menentukan prosedur yang formal dan telus bagi pencalonan pengarah dan ketua pegawai eksekutif dan penilaian keberkesanan setiap pengarah dan lembaga pengarah secara keseluruhan serta prestasi ketua pegawai eksekutif dan pegawai kanan pengurusan.
  Jawatankuasa Ganjaran
  Bertanggungjawab menentukan prosedur yang formal dan telus bagi pembangunan dasar ganjaran pengarah, ketua pegawai eksekutif dan pegawai kanan pengurusan serta memastikan bahawa ganjaran yang diberi adalah kompetitif dan konsisten dengan budaya, objektif dan strategi institusi berlesen tersebut.
  Jawatankuasa Pengurusan Risiko
  Bertanggungjawab memantau aktiviti-aktiviti pengurusan kanan dalam mengurus risiko kredit, pasaran, kecairan, operasi, perundangan dan risiko-risiko lain serta memastikan proses pengurusan risiko dilaksanakan dan berfungsi dengan berkesan.

- Memastikan hanya individu yang berkelayakan sahaja dilantik untuk berkhidmat dalam lembaga pengarah institusi berlesen. Garis Panduan tersebut menetapkan kelayakan minimum dan keperluan latihan bagi para pengarah.

- Memandangkan peranan kritikal yang dimainkan oleh pengarah bebas dalam urus tadbir korporat, Garis Panduan tersebut juga menetapkan definisi, peranan dan tanggungjawab pengarah bebas.

Kebebasan Juruaudit dan Pelantikan Juruaudit Luar
Berikutan beberapa skandal di luar negara yang melibatkan ketaknalaran perakaunan, pihak pengawal selia seluruh dunia memandang berat terhadap isu kebebasan dan peranan juruaudit. Lanjutan kepada isu ini, Bank Negara Malaysia mengeluarkan Garis Panduan Pelantikan Juruaudit Luar oleh Institusi Berlesen yang meliputi keperluan-keperluan berikut:

- Pengenaan penukaran rakan kongsi ikatan sesebuah firma audit diwajibkan selepas tempoh 5 tahun perkhidmatan. Rakan kongsi ikatan yang telah melepaskan tugas-tugas perkhidmatan audit tidak dibenarkan menjadi rakan kongsi ikatan bagi institusi berlesen tersebut sehingga selepas tempoh 5 tahun tamat.
- Penyediaan perkhidmatan bukan audit kepada institusi berlesen oleh firma audit yang sama memerlukan kelulusan Jawatankuasa Audit institusi tersebut.

- Kelulusan Bank Negara Malaysia diperlukan bagi pelantikan semula juruaudit luar setiap tahun. Walau bagaimanapun, institusi berlesen perlu sentiasa memastikan kebebasan juruaudit dalam tempoh interim 5 tahun tersebut.

Piawaian Berhemat Pensekuritian Disokong Aset

Walaupun aktiviti pensekuritian boleh membawa manfaat yang ketara kepada institusi perbankan, aktiviti ini juga berupaya meningkatkan profil risiko keseluruhan institusi perbankan. Dengan ini, Bank Negara Malaysia mengeluarkan Piawaian Berhemat bagi Urus Niaga Pensekuritian Disokong Aset yang meliputi rangka kerja am pengurusan risiko dan olahan pengawalan selia berkaitan urus niaga pensekuritian disokong aset yang dijalankan oleh institusi perbankan. Piawaian berhemat tersebut dikeluarkan pada 10 Mac 2003.

Garis Panduan Kad Kredit

Garis Panduan Kad Kredit dikeluarkan pada bulan Mac 2003 kepada semua pengeluar kad kredit. Garis Panduan tersebut bertujuan mempromosi konsumerisme aktif di kalangan pengguna dan meningkatkan pemahaman mengenai penggunaan kad kredit serta perlindungan hak-hak pengguna kad kredit.

Garis Panduan tersebut menggariskan keperluan minimum operasi kad kredit yang perlu dipatuhi oleh semua pengeluar kad kredit. Antara lain, Garis Panduan tersebut meliputi perkara-perkara berikut:

- Kriteria kelayakan minimum bagi permohonan kad kredit.
- Had RM250 sebagai liabiliti pemegang kad kredit bagi urus niaga tanpa kebenaran akibat kehilangan atau kecurian kad kredit.
- Penyekatan penggunaan kad kredit bagi aktiviti-aktiviti haram.
- Keperluan pengeluar kad kredit untuk membuat penilaian kredit berhemat dan penentusahan kepercayaan kredit pemohon kad kredit dengan menggunakan Sistem Maklumat Pusat Rujukan Kredit (CCRIS) dan sumber-sumber maklumat kredit lain.

Pemindahan Kepada Mesin Teler Automatik (ATM) Berasaskan Cip

Dalam usaha meningkatkan tahap keselamatan, institusi perbankan dikehendaki memindahkan kad pembayaran kepada teknologi kad berasaskan cip. Institusi perbankan domestik dikehendaki menaik taraf prasarana ATM kepada prasarana berupaya cip sepenuhnya serta menukar semua kad ATM pelanggan kepada kad berasaskan cip sebelum bulan September 2003, manakala, institusi perbankan asing yang diperbadankan secara tempatan pula, sebelum bulan Mac 2004.

Piawaian Keselamatan Minimum bagi Cek

Kertas kerja konsep cadangan Garis Panduan Piawaian Keselamatan Minimum bagi Cek dikeluarkan kepada industri perbankan pada bulan November 2003. Garis Panduan tersebut mencadangkan spesifikasi piawaian minimum bagi ciri-ciri keselamatan cek, kemudahan pengesanan pemalsuan cek, pengurusan keselamatan dalam pencetakan cek dan khidmat nasihat tentang amalan terbaik kepada pelanggan.

Olahan Perakaunan untuk Fi Pengendalian bagi Pinjaman Sewa Beli

Bagi tujuan penyeragaman olahan perakaunan untuk fi pengendalian bagi pinjaman sewa beli industri syarikat kewangan, semua fi pengendalian berkenaan yang diluluskan dan dikeluarkan selepas 1 Januari 2004 oleh syarikat kewangan perlu diselesaikan dalam tempoh yang dialami. Bagi pinjaman sewa beli yang diluluskan dan dikeluarkan sebelum 1 Januari 2004, yang kaedah pelunasan telah diguna lebih dahulu, syarikat kewangan adalah dibenarkan untuk meneruskan kaedah pelunasan bagi fi pengendalian yang belum lunas. Sehubungan ini, bagi bayaran terdahulu atau jika pinjaman sewa beli menjadi tidak berbayar, baki fi pengendalian yang belum lunas tersebut perlu diselesaikan.

Pengiktirafan Aset Cukai Tertunda (DTA) dan Olahan DTA bagi Tujuan Nisbah Modal Berwajaran Risiko (RWCR)

Selaras dengan piawaian MASB 25 yang dikeluarkan oleh Lembaga Piawaian Perakaunan Malaysia (MASB), institusi berlesen perlu mengiktiraf semua aset cukai tertunda dalam laporan kewangan. Walau bagaimanapun, bagi tujuan RWCR, pendapatan atau perbelanjaan cukai tertunda adalah dikecualikan daripada pengiraan modal kumpulan-1 dan pengiraan aset berwajaran risiko.

Kertas Kerja Konsep Perangkuman Risiko Pasaran dalam Rangka Kerja RWCR

Kertas kerja konsep yang pertama (CP1) mengenai Perangkuman Risiko Pasaran dalam Rangka Kerja RWCR dikeluarkan pada bulan April 2003 untuk memperoleh maklum balas daripada industri perbankan. CP1 telah menerima dan mengubahsuai saranan-saranan Jawatankuasa Penyeliaan Perbankan Basel berdasarkan persekitaran industri perbankan tempatan.

Berikutan beberapa siri perbincangan dengan Kumpulan Kerja Industri Risiko Pasaran, kertas kerja konsep kedua (CP2) dikeluarkan pada bulan Januari 2004 dan merangkumi perubahan yang signifikan terhadap CP1, terutamanya dalam aspek-aspek berikut:

- Klasifikasi sekuriti dalam buku jual beli dan buku perbankan;
- Pemegangan sekuriti hasil daripada penyusunan semula hutang/pinjaman;
- Polisi perlindungan nilai;
- Kedudukan taja jamin; dan
- Penilaian sekuriti tidak cair.

Selain itu, CP2 juga bertujuan menolok tahap kesediaan industri untuk menerima rangka kerja risiko pasaran yang disemak dan menaksir kesan kuantitatif konsep tersebut terhadap institusi kewangan.

Kertas Kerja Konsep Penyeliaan Bergabung Konglomerat Kewangan

Selaras dengan Saranan 3.26 dalam Pelan Induk Sektor Kewangan (PISK), Bank Negara Malaysia telah merangka rangka kerja Penyeliaan Bergabung Konglomerat Kewangan. Ini bertujuan memastikan kekukuhan kewangan bagi kumpulan kewangan dapat dinilai dengan sewajarnya dan dikawal selia oleh penyelia secara menyeluruh untuk mengurangkan risiko yang berpunca daripada kumpulan kewangan yang mungkin menyahstabilkan sistem kewangan.

Selaras dengan ini, kertas kerja konsep Penyeliaan Bergabung Konglomerat Kewangan dikeluarkan kepada industri perbankan pada bulan Disember 2003. Saranan-saranan khusus yang dicadangkan merangkumi struktur kumpulan, urus tadbir korporat, pengurusan risiko, pendedahan dalam kumpulan dan keperluan laporan.

Pelaksanaan Program Pematuhan pada Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram 2001 (AMLA)

Bagi menangani aktiviti pengubahan wang haram, institusi perbankan dikehendaki melaksanakan program pematuhan pada AMLA. Program pematuhan tersebut merangkumi pelaksanaan sistem pemantauan urus niaga yang efektif dalam semua operasi institusi perbankan termasuk cawangan dan subsidiari. Di bawah program ini, latihan pekerja secara berterusan dan pengauditan bebas secara berkala perlu dilaksanakan.

Langkah-langkah Meningkatkan Daya Saing dan Kecekapan Industri Perbankan

Garis Panduan Kelulusan Produk Baru

Garis Panduan tersebut dikeluarkan pada bulan Mac 2003, merupakan sebahagian daripada langkah-langkah yang mendokong falsafah pengawalseliaan Bank Negara Malaysia, iaitu "apa yang tidak dilarang, dibenarkan" sepertimana yang disarankan dalam PISK. Tujuan utama Garis Panduan tersebut ialah memansuhkan keperluan kelulusan terdahulu dengan kaedah notifikasi produk dan proses

kelulusan yang lebih mudah. Kaedah ini dijangka akan memberi dorongan kepada institusi perbankan untuk meningkatkan pelaburan dalam pembangunan produk baru yang lebih inovatif. Garis Panduan tersebut juga mengandungi keperluan untuk mendokong prinsip ketelusan dan memudahkan akses maklumat produk oleh pelanggan.

Pelaburan Berhubung Derivatif

Berkuat kuasa 12 Mei 2003, institusi perbankan dibenarkan untuk menawarkan produk pelaburan berhubung derivatif, selain daripada pelaburan berhubung derivatif kadar faedah dalam denominasi Ringgit. Sehubungan ini, kelulusan menyeluruh diberi kepada institusi perbankan untuk menawarkan produk pelaburan berhubung derivatif seperti berikut:

- Produk pelaburan berhubung dengan derivatif kadar faedah, komoditi, ekuiti dan pendapatan tetap, dalam denominasi Ringgit dan mata wang asing; dan
- Produk pelaburan berhubung dengan derivatif mata wang asing, dalam denominasi mata wang asing sahaja.

Walau bagaimanapun, institusi perbankan perlu memastikan bahawa syarat-syarat am penawaran produk pelaburan berhubung derivatif dan peraturan-peraturan kawalan pertukaran yang berkenaan dipatuhi. Bagi produk pelaburan berhubung derivatif kredit, kelulusan khusus daripada Bank Negara Malaysia masih diperlukan.

Pindaan Akta Bank Negara Malaysia 1958 (ABNM) dan Akta Bank dan Institusi Kewangan 1989 (ABIK)

Kedua-dua ABNM dan ABIK telah dipinda untuk memberi peruntukan perundangan bagi menyokong usaha memajukan pasaran bon dan meningkatkan lagi daya saing dan kecekapan industri perbankan. Pindaan-pindaan tersebut berkuat kuasa 1 Januari 2004 bagi ABNM dan 15 Januari 2004 bagi ABIK.

Antara lain, ABNM dipinda bagi memperuntukkan kuasa kepada Bank Negara Malaysia untuk melaksanakan fungsinya dalam menyediakan infrastruktur pasaran bon Ringgit, termasuk kuasa untuk menubuhkan dan menjalankan sistem bagi pasaran bon serta membuat peraturan operasi sistem tersebut.

ABIK digubal untuk memberi peruntukan bagi penubuhan syarikat perbankan dan kewangan, sebagai satu entiti yang memegang dua lesen, iaitu satu lesen bagi menjalankan perniagaan perbankan dan satu lagi bagi menjalankan perniagaan syarikat kewangan.

Langkah-langkah Peningkatan Akses kepada Pembiayaan

Penubuhan Unit Khas PKS Bank Negara Malaysia

Sebagai salah satu inisiatif untuk meningkatkan lagi akses PKS kepada pembiayaan, Bank Negara Malaysia menubuhkan Unit Khas PKS pada bulan Mei 2003 bagi membantu PKS dalam aspek-aspek berikut:

- Menyediakan maklumat mengenai pelbagai sumber pembiayaan yang boleh diperoleh oleh PKS;
- Memudahkan proses permohonan pinjaman bagi PKS;
- Menyelesaikan masalah PKS yang berdaya maju untuk mendapatkan pembiayaan; dan
- Memberi khidmat nasihat kepada PKS berhubung keperluan kewangan.

Peranan Unit Khas PKS akan dikembangkan untuk merangkumi perkara-perkara berikut:

- Koordinasi, pemantauan dan penilaian terhadap keperluan pembiayaan oleh PKS;
- Merumus dasar dan strategi bagi meningkatkan akses PKS kepada pembiayaan;
- Menubuh dan menyelenggara pangkalan data pembiayaan PKS;
- Meningkatkan kesedaran PKS terhadap pelbagai sumber pembiayaan; dan
- Merumus program latihan berstruktur bagi PKS.

Peruntukan Tambahan bagi Tabung Khas PKS
Sebagai salah satu usaha bagi memastikan dana yang mencukupi boleh diperoleh oleh PKS pada kos yang berpatutan, Bank Negara Malaysia telah menambahkan peruntukan dana sebanyak dua kali pada tahun 2003 iaitu masing-masing berjumlah RM1,350 juta dan RM650 juta, bagi Tabung Industri Kecil dan Sederhana 2 (TIKS2) dan Tabung Usahawan Baru 2 (TUB2). Secara keseluruhan, jumlah dana bagi TIKS2 dan TUB2, masing-masing meningkat kepada RM2 bilion dan RM1.15 bilion.

Mekanisme Penyelesaian Pinjaman Kecil
Bagi membantu penyusunan semula pinjaman tidak berbayar PKS yang masih beroperasi serta membantu keperluan kewangan mereka, Bank Negara Malaysia menubuhkan Mekanisme Penyelesaian Hutang Kecil pada bulan November 2003.

Menerusi mekanisme ini, sebuah Jawatankuasa Penyelesaian Hutang Kecil yang terdiri daripada 11 orang ahli telah ditubuhkan bagi menjalankan penilaian bebas terhadap daya maju perniagaan serta mencadangkan kaedah penyusunan semula pinjaman dan keperluan pembiayaan baru bagi perniagaan yang terjejas. Unit Khas PKS Bank Negara Malaysia berfungsi sebagai Urus setia kepada Jawatankuasa tersebut.

Mekanisme ini dibuka kepada semua PKS yang masih beroperasi dan mempunyai pinjaman tidak berbayar agregat tidak melebihi RM3 juta dengan bank perdagangan, syarikat kewangan, bank-bank Islam, Bank Pembangunan dan Infrastruktur Malaysia Berhad dan Bank Industri & Teknologi Malaysia Berhad.

Memandangkan proses penyusunan semula pinjaman mungkin melibatkan pembiayaan baru, Bank Negara Malaysia menubuhkan Tabung Pemulihan Perniagaan Kecil dengan peruntukan sebanyak RM800 juta. Sehubungan ini, perniagaan yang layak, boleh memperoleh pembiayaan baru sehingga RM1.5 juta pada kadar pembiayaan 5% setahun bagi tempoh pinjaman maksimum selama 5 tahun.

Dengan penubuhan mekanisme ini, Tabung Pemulihan dan Pembangunan Usahawan dan Tabung Pemulihan Industri Kecil dan Sederhana telah ditamatkan.

Akses Pembiayaan bagi Sektor-sektor Keutamaan
Seperti pada tahun-tahun yang lepas, Bank Negara Malaysia terus memberi penekanan peminjaman oleh bank perdagangan dan syarikat kewangan kepada sektor-sektor keutamaan, iaitu komuniti Bumiputera, PKS dan pembelian rumah kos rendah dan sederhana. Institusi perbankan diperuntukkan sasaran pinjaman berdasarkan beberapa faktor tertentu yang mengambil kira kapasiti masing-masing.

Penubuhan Kemudahan Jaminan Khas bagi Perniagaan yang Terjejas Akibat Wabak Sindrom Pernafasan Akut Yang Teruk (SARS)
Sebagai sebahagian daripada Pakej Ekonomi yang diumumkan oleh Kerajaan pada Mei 2003 untuk membantu perniagaan yang terjejas akibat wabak SARS, Bank Negara Malaysia telah menubuhkan Kemudahan Jaminan Khas dengan peruntukan sebanyak RM1 bilion dalam bentuk dana jaminan melalui *Credit Guarantee Corporation Malaysia Berhad* (CGC).

Antara ciri-ciri utama kemudahan tersebut adalah seperti berikut:

- Kemudahan ini dilaksanakan melalui semua bank perdagangan, bank-bank Islam, syarikat kewangan, Bank Pembangunan dan Infrastruktur Malaysia Berhad dan Bank Industri & Teknologi Malaysia Berhad;
- Had jumlah pembiayaan maksimum ialah RM2.5 juta untuk tempoh pinjaman selama 2 tahun;
- Kadar pinjaman ialah 3.75% setahun bagi tahun pertama dan tidak melebihi kadar 3 bulan KLIBOR tambah 1 mata peratusan untuk tahun berikutnya; dan
- CGC akan menjamin 80% daripada pinjaman yang diberi oleh institusi pelaksana.

Bantuan Kewangan Institusi Perbankan untuk Peminjam dalam Industri-industri yang Terjejas Akibat Wabak SARS

Bagi menangani wabak SARS yang menjejaskan beberapa industri, institusi perbankan dikehendaki merumus skim penjadualan atau penyusunan semula yang sesuai untuk mengurangkan beban kewangan yang dialami oleh peminjam yang perniagaannya terlibat dan aliran tunainya terjejas akibat wabak SARS. Program penjadualan/penyusunan semula tersebut perlu dilaksanakan terlebih dahulu.

Bagi melancarkan pelaksanaan langkah ini, Bank Negara Malaysia telah mengecualikan keperluan dalam Garis Panduan Pengelasan Pinjaman Tidak Berbayar dan Peruntukan Hutang Ragu dan Lapuk yang memerlukan kelulusan Bank Negara Malaysia bagi tujuan penjadualan semula pinjaman berbayar yang melebihi sekali dalam tempoh 2 tahun.

Langkah-langkah Berkaitan dengan Konsumerisme

BankingInfo

Bagi menggalakkan lagi kesedaran kewangan di kalangan pihak awam dan meningkatkan pemahaman mengenai peranan dan fungsi peserta segmen yang berkaitan dalam sistem kewangan, Bank Negara Malaysia melancarkan Program Pendidikan Pengguna, yang dikenali sebagai "BankingInfo" pada bulan Januari 2003.

Secara amnya, "BankingInfo" bertujuan untuk:

- Menyebar maklumat mengenai ciri-ciri produk dan perkhidmatan perbankan, termasuk hak dan tanggungjawab pengguna serta institusi kewangan dengan jelas dan mudah;
- Mempromosi pemahaman awam tentang peranan dan fungsi peserta-peserta sistem kewangan;
- Menyedarkan para pengguna mengenai urus niaga haram dan penipuan kewangan;
- Menyediakan maklumat asas mengenai pengurusan kewangan dan kepentingan simpanan serta perancangan kewangan; dan
- Menyediakan maklumat mengenai cara menebus rugi sekiranya berlaku kerugian kewangan.

Sehingga kini, 18 buku kecil telah diterbitkan untuk para pengguna dan terbitan tersebut boleh didapati dari semua cawangan institusi perbankan serta laman web www.bankinginfo.com.my.

Pembentukan Biro Perantaraan Kewangan (BPK)

Selaras dengan Saranan 3.37 PISK, kertas kerja konsep mengenai pembentukan BPK yang berobjektif untuk mengembangkan lagi peranan-peranan yang dimainkan oleh kedua-dua Biro Perantaraan Perbankan dan Biro Perantaraan Insurans telah dikeluarkan pada bulan April 2003.

Keahlian-keahlian dalam BPK akan merangkumi:

- Bank perdagangan, syarikat kewangan, bank saudagar dan bank-bank Islam;
- Institusi kewangan pembangunan yang dikawal selia di bawah Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002;
- Operator dan pengeluar instrumen pembayaran di bawah Akta Sistem Pembayaran 2003; dan
- Syarikat insurans, operator Takaful dan Malaysian Nasional Reinsurance Berhad.

Pembentukan BPK ini dijangka membantu institusi kewangan dalam meningkatkan tahap perkhidmatan pelanggan. BPK juga meliputi julat aduan yang lebih luas terhadap institusi kewangan yang dikawal selia oleh Bank Negara Malaysia.